

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

10.01.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

[В. Труд](#)

✓ Скъп ток удря работници и заплати

Бизнес организациите се събират да решат дали започват протести

Фирмите ще бъдат принудени да започнат да съкращават работници и да намаляват заплати заради поскъпването на тока за бизнеса. Това предупреди пред „Труд“ Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Работодателите сме изправени пред два варианта – да съкращаваме разходи или да вдигнем цените на стоките и услугите, допълни той. Към момента бизнесът плаща за ток средно около 70 лв. за мегаватчас. Много компании, които са на свободния пазар на електроенергия, обаче вече са получили предизвестия от доставчиците си, че вдигат цената с от 30 до 60%. За някои поскъпването вече е в сила от 1 януари, а за други ще стане факт от 1 февруари, обясни Велев. Цялото интервю четете [тук](#).

[ДНЕС](#)

✓ Скокът на тока за бизнеса ще оскъпи хляба с над 7%. Работодатели и синдикати подготвят общ протест

От следващия месец се очаква цената на електроенергията за бизнеса да скочи с между 30% и 60%. Прогнозата е, че работодателите ще бъдат изправени пред два варианта – да съкращават разходи или да качат цените на стоките и услугите. Кога бизнесът предвижда да излезе на протест и защо синдикалните организации ги подкрепиха, въпреки споровете помежду им – в студиото на КОД 11-13 поясниха Васил Велев – председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал и Васил Яначков – председател на федерация „Металици“ към КНСБ.

Велев беше категоричен, че ако до четвъртък 11 януари няма взети мерки, бизнесът ще излезе на протест. Според предварителните изчисления, ако токът поскъпне с 30%, месо, олиото и маслото ще се увеличат с 5%, хлебните продукти със 7,1%, хартията с 12,8%, а текстилните продукти с 6%.

„Това непременно ще се случи, ако се приемат за референти цените на свободния пазар, най-късно до юли месец КЕВР ще приеме тези цени и на регулирания пазар – ще се покачи електроенергията и за гражданите. Така хората ще пострадат два пъти – веднъж като се оскъпят стоките и след това чрез собствените си сметки“ каза Велев и допълни, че очаква масови фалити на предприятия.

Въпреки че работодатели и синдикати често са на полюсни мнения, сега КНСБ и „Подкрепа“ ще подкрепят протеста на бизнеса.

„Ние може да имаме различния в нашия диалог, но когато става въпрос за действия не само срещу индустрията, а срещу икономиката на страната. Ние сме притеснени от недостатъчно активната позиция на държавата, защото за какъв пазар на електроенергията може да става въпрос, когато има очевадни монополистични прояви. Електроенергията няма да засегне само индустрията, но чрез бизнеса ще бъдат засегнати всички граждани“, заяви Яначков.

[News.bg](#)

✓ Държавата не се меси в пазарните цени на тока за бизнеса

Очакваното поскъпване на тока за бизнеса с между 30 и 60% от месец февруари е заради цената на свободния пазар. Това заяви пред БНТ министърът на енергетиката Теменужка Петкова. По думите ѝ държавата ще направи всичко възможно да подпомогне конкурентноспособността на бизнеса, за което са заделени над 280 милиона лева.

"Свободният пазар, както всеки друг, има цени, които се определят от търсенето и предлагането. Години наред цената, която плащаше бизнеса, беше по-ниска от тази, която плаща потребителя. Тук става въпрос за пазарни отношения, държавата не може да я регулира", категоричен бе енергийният министър. Тя добави, че държавата може да предприеме действия - да извърши проверка, в случай че получи сигнал за картелни действия и нарушаване на конкурентноспособността. Петкова обясни и че в Министерството на енергетиката се готвят законови промени, които да позволят на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) да упражнява контрол на свободния пазар на електроенергия.

Петкова поясни и че основната цел на правителството е българският бизнес да бъде конкурентоспособен. Енергийният министър допълни, че на базата на законодателна промяна бизнесът у нас ползва държавна помощ. Благодарение на тази помощ бизнесът ще плаща по-малко за електричество до 30 юли 2018 година.

Министърът посочи и че няма недостиг на електроенергия у нас. Към днешна дата Националната електрическа компания е предложила на борсата 70 хиляди мегават часа, а продадените са 19 хиляди.

Припомняме, на 20 декември 2017 година, синдикати и работодатели седнаха на една маса, за да обсъдят проблема със "спекулативното" повишаване на цената на тока. Те призоваха министърът на енергетиката Теменужка Петкова да предприеме конкретни мерки по въпроса.

Тогава председателят на КТ "Подкрепа" Димитър Манолов заяви: "В залата се каза нещо важно, когато работодатели и синдикати са на "един акъл", значи нещо в държавата не е наред."

В първите дни на 2017 година председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев обясни, че към момента бизнесът плаща за ток средно около 70 лева за мегаватчас. От следващия месец обаче цената на електроенергията за бизнеса се увеличава с между 30 и 60%. Това означава, че работодателите ще бъдат изправени пред два варианта - да съкращават разходи и работници или да качат цените на стоките и услугите.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ Световната банка отново повиши оценката си за икономиката на България

Според нов доклад на банката обаче в дългосрочен план има риск от забавяне на глобалния икономически растеж

Световната банка рязко повиши прогнозата си за ръста на икономиката на България през следващите няколко години. Според новия годишен доклад на банката Global Economic Prospects за 2018 г. икономиката на страната ще се разшири с 3,9% през 2018 г. и с 4,0% през 2019 г., преди отново да се забави леко до 3,9% през 2020 г. За сравнение, предишните прогнози на банката от юни 2017 г. бяха за растеж от по 3,7% през тази и следващата година.

Банката запази оценката си за растежа на България за миналата година – до 3,8%.

Световната банка очаква, че глобалният икономически растеж ще се ускори до 3,1% през 2018 г. след по-силната 2017 г. Според институцията възстановяването на инвестициите, производството и търговията продължава, а развиващите се икономики, разчитащи на износа, се възползват от укрепващите цени на суровините.

Банката обаче смята, че това до голяма степен е краткосрочно подобрене. „В дългосрочен план забавящият се потенциален растеж поставя в риск подобряването на жизнените стандарти и намаляването на бедността по света“, предупреждава банката в доклада си. Според прогнозите глобалният растеж ще се забави до 3,0% през 2019 и 2,9% през 2020 г.

Очакванията се растежът в развитите икономики леко да се забави до 2,2% през 2018 г., докато централните банки постепенно премахнат стимулиращите се програми. Икономиката на развиващите се пазари обаче ще продължи да укрепва и ще ускори разширяването си до 4,5% през 2018 г., докато износителите на суровини продължат да се възстановяват.

Положително според Световната банка е, че 2018 г. може да се окаже първата година от финансовата криза насам, в която глобалната икономика ще работи на изцяло или на почти на пълни обороти. Очаква се застоят в икономиката да се разсее, поради което централните банкери ще трябва да преосмислят паричните си и фискални инструменти, за да стимулират растежа и да обмислят инициативи, които биха подкрепили дългосрочния потенциал.

Забавянето на потенциалния растеж в по-дългосрочен план се дължи на годините отслабващ ръст на производителността, слабите инвестиции и застаряващото население в трудоспособна възраст, пише още в доклада. Забавянето ще се разпространи широко, засягайки икономики, които формират над 65% от глобалния БВП.

„Без усилия за съживяване на потенциалния растеж, спадът може да продължи и следващото десетилетие и да забави средния глобален растеж с четвърт процентен пункт, а средния растеж на възникващите пазари и развиващите се икономики - с половин процентен пункт през този период“, твърди Световната банка.

По отношение на Европа и Централна Азия според Банката икономиката се е разширила до 3,7% през 2017 г. спрямо предишните прогнози за 1,3%. Очакванията за 2018 г. са растежът на региона да се забави рязко до 2,9% през тази година и да достигне 3,0% през следващите две години.

Според доклада Русия и Турция са допринесли с най-много за разширяването на икономиката на региона през предишната година. Русия бележи икономически ръст от 1,7% след две години на рецесия благодарение на стабилизиращите се цени на петрола, паричната политика и по-слабата инфлация. Растежът на Турция пък е скочил до 6,7% през 2017 г. от 3,2% през предишната година благодарение на фискалните стимули.

Очакванията за Русия са икономиката да продължи да се разширява с подобен темп през тази и следващите две години, но в Турция ръстът ще се забави рязко тази година до 3,5%.

„Еврозоната е натрупала значителна инерция през 2017 г., достигайки ръст от 2,4% - с 0,7% повече от предишните очаквания“, казва още СБ. Виждат се редица подобрения сред страните членки, подкрепени от политическите стимули и укрепващото глобално търсене. Кредитирането в частния сектор особено много реагира на стимулите на Европейската централна банка, а растежът на местното търсене и на вноса също остава стабилен.

Банката очаква цикличното подобрене да продължи и през 2018 г, макар и с по-ограничен темп. Икономиката на региона ще се разшири с 2,1% през 2018 г. и с 1,6% през 2019-2020 г.

Що се отнася до САЩ, оценката на доклада е, че икономиката на страната също ще се забави през следващите години въпреки наскоро приетата данъчна реформа и други мерки. По прогнози на банката растежът е достигнал 2,3% през 2017 г. и тази година леко ще се ускори до 2,5%, но ще се забави до 2,2% и 2,0% през следващите две години.

По отношение на Китай оценката сочи разширяване от 6,8% през 2017 г. - възходяща корекция спрямо прогнозите от юни, което отразява продължаващата фискална подкрепа и ефекта на реформите, както и по-силното от очакванията възстановяване на износа. Очаква се обаче растежът да се забави до 6,4% тази година заради затягането на политиките средно до 6,3% през 2019 и 2020 г.

✓ Екатерина Захариева: Възможно е България да влезе в Шенген до края на годината

Българското председателство трябва да върне вярата в европейската идея, твърди външният министър

Не съм убедена, че до края на председателството България ще бъде приета в Шенген, но до края на годината най-последно би трябвало да стане. Това заяви в интервю за БТА вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева.

„Очаквам тази година Шенген да падне за въздушните и морските граници и така за българските граждани ще остане проверката по единствената ни шенгенска граница - с Гърция. Нека бъдем откровени - все още има държави, които смятат, че мястото на България и Румъния не е в Шенген. Последните гласувания в Европейския парламент показаха, че тези скептици намаляват“, коментира още тя.

За нас важното е, че Европейската комисия отдавна смята, че трябва да бъдем членове, а вече и почти всички големи групи от Европейския парламент смятат така. И да не забравяме, че сме изпълнили техническите критерии още през 2011 г. и това го признават всички, добави вицепремиерът.

На фона на Brexit и евроскептицизма следващите председателства, включително и българското, трябва да върнат вярата в европейската идея, коментира министърът на външните работи. Това може да се случи само чрез истински диалог, който да включва и тези, които са загубили вярата си в обединена Европа, смята тя. Захариева подчерта, че България е успяла да постави своя приоритет за Западните Балкани и да го превърне в обща кауза за цяла Европа.

Според нея европейската интеграция на Балканите е от национално значение за нас, защото не може ние да сме богати, стабилни и проспериращи, ако нашите съседи не са богати, стабилни и проспериращи.

Като основна цел за 2018 година Захариева посочи успешното българско председателство на Европейския съвет. Там ние трябва да представим своите приоритети, да оставим своя отпечатък в европейската политика на най-високо ниво и да покажем разликите между България днес и България преди десет години. Най-големите предизвикателства ще останат тези, които бяха и през изминалата година - Западните Балкани и работата по общата политика по убежище, обобщил вицепремиерът.

Тя е категорична, че Западните Балкани трябва да бъдат интегрирани в европейската общност. „Страните показват, че имат голямо желание за това, а ние трябва да покажем, че тяхното приемане в Европейския съюз е важно не само за тях, но и за всички останали. Естествено, след като си свършат работата. Всяка една от шестте държави е на различен етап, но трябва да получи оценка на базата на собствените си заслуги“, посочи Захариева и добави, не е възможно да се развива пълноценно икономиката на региона, ако само Гърция и Румъния от нашите съседи са в Евросъюза.

На въпрос какви ползи може да донесе на България председателството, Захариева е категорична, че плюсовете са безброй.

„България за пръв път ще застане под светлината на прожекторите. И вместо да се притесняваме от сценична треска, трябва да се възползваме от този шанс, за да покажем нашите добри страни. България е на първо място по IT инженери на глава от населението в Европа, ние имаме третия по бързина интернет, на второ място сме по минерални извори в света, на трето място сме по богатство на културното наследство в Европа след Италия и Гърция, имаме уникална природа, но и хиляди умни хора, които са истинският ни капитал“, коментира вицепремиерът.

[Дарик](#)

✓ Всеки трети българин има кредити

Всеки трети българин има кредит. Ако не се броят децата и най-възрастните хора, се оказва че от населението в трудоспособна възраст почти всеки втори гражданин има задължения към банка или фирма за бързи кредити.

В края на месец юни 2017 г. в Централния кредитен регистър на БНБ са записани 2,33 млн. кредитополучатели. От тях 2,217 млн. са граждани на страната, 98 000 са юридически лица, 7000 са чуждестранни лица, които нямат ЕГН или ЕИК, а 8000 са физически лица със свободни професии, или упражняващи занаятчийска дейност. При положение, че населението на страната с 7,1 млн. души, се оказва че всеки трети има кредит. Взетите заеми обаче са много повече от броя на кредитополучателите.

В края на юни 2017 г. регистрираните кредити в информационната система на БНБ са 4,991 млн. броя на обща сума малко над 69 млрд. лв. Оказва се, че хората, които са принудени да вземат заем, имат средно поне по два кредита.

В много семейства и двамата съпрузи са взели заеми. Според данните на БНБ, банковите кредити в края на юни 2017 г. са 2,765 млн. броя на обща стойност 50,37 млрд. лв. Оказва се, че близо 2,22 млн. броя са отпуснатите заеми от фирми за бързи кредити.

При гражданите, най-голям е делът (63,7%) на тези с остатъчен дълг по кредитите до 5000 лв. Това са заеми за покриване на неотложни нужди в семейството или евентуално за покупка на кола на старо, а не за по-сериозни покупки като на апартамент или обучение в чужбина, за които са необходими доста по-сериозни суми.

При фирмите преобладават тези с остатъчен дълг по заемите между 5000 и 50 000 лв. (35,4%). Броят на тези фирми със сравнително малки заеми е най-голям. Но най-съществена роля за кредитния пазар в страната имат големите компании, които взимат заеми за милиони, обобщава "Труд".

Данните за кредитната задлъжнялост на хората и фирмите се използва от банките и другите кредитни институции при преценката дали да отпуснат заем на даден човек или компания. Информацията за заемите се осигурява в реално време и включва данни както за текущото състояние на кредитите, така и за просрочията по тях за 5 години назад.

Данни в Централния кредитен регистър на БНБ подават 204 компании, в т.ч. 28 банки, 3 платежни и 173 финансови институции, като сред тях има и такива с предмет на дейност гаранционни сделки и придобиване на вземания по кредити.

News.bg

✓ Вкарваме нови 15 млн. евро в трансграничното сътрудничество с Турция

Нови над 15.6 млн. евро влизат в Програмата за трансгранично сътрудничество с Турция. Средствата са за развитие на икономиката, съхраняване на околната среда и възможностите за туризъм.

Това обяви заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството Деница Николова, която съпредседателства проведеното в град Одрин четвърто заседание на Съвместния комитет за наблюдение по Програмата за трансгранично сътрудничество INTERREG-IPA България-Турция 2014 - 2020 г.

Николова заяви че България и Турция ще изпълняват Програмата за трансгранично сътрудничество с проекти, подавани по електронен път. По думите ѝ до сега потенциалните бенефициенти по програмата не са могли да се възползват от подаването на нужните документи онлайн.

"Това ще даде възможност за подаване на по-широк спектър от проекти, ще улесни условията за сътрудничество и партньорство между двете страни, а и ще ускори процеса на оценка на проектите", отбеляза заместник регионалният министър.

Стана ясно още, че програмата е с бюджет от близо 30 млн. евро. Към момента са одобрени и се финансират 43 проекта, подадени по първата покана за набиране на проектни предложения, които възлизат на стойност от почти 10 млн. евро.

От тези 43 проекта 16 са инвестиционни, основно за борба с природните бедствия и опазване и управление на природните ресурси, а 27 са от типа "меки мерки" за промотиране и насърчаване на възможностите за туризъм.

В тази връзка Николова обясни, че чрез тези 43 проекта се очаква да бъдат изпълнени напълно 13 от общо 21 индикатора на програмата, които показват изпълнение на заложените цели за развитие на трансграничния регион.

Предстои обявяването и на втората покана за набиране на проектни предложения, като по нея ще бъде разпределен ресурс от над 15,6 млн. евро. Приоритетни ще бъдат интегрираните проекти, с комплексен подход, чието изпълнение включва по-голям обем инвестиционни дейности, в които са включени "меки мерки".

"Даваме възможност да бъдат подадени качествени проекти с много добри партньорства и с устойчивост в бъдеще, което ще допринесе за подобряване на живота на хората в областите, които подкрепяме по програмата", заяви още зам.-министърът.

Николова напомни, че днешното заседание на Комитета за наблюдение на програмата се провежда в ключов момент в отношенията между двете държави - само преди два дни българският премиер Бойко Борисов и турският президент Реджеп Тайип Ердоган откриха обновената църква "Св. Стефан" в Истанбул.

"Ние търсим новите и допълващи възможности за това да сближаваме нашите страни чрез общи проекти и цели за по-красиви и по-добре икономически развити региони, които съвместно да продължават своя път напред. Сътрудничеството между нашите държави винаги е било в дух на консенсус и приятелски отношения", отбеляза Николова.

[БНР](#)

✓ Националната агенция за приходите представя новостите при плащането на данъците за тази година

Новостите при плащането на данъците за тази година ще бъдат представени от Националната агенция за приходите. Сред най-важните е съкращаването на срока за плащане на данък върху доходите с 5% отстъпка.

Ако искаме 5% отстъпка от данъка за довносяне, трябва да декларираме задълженията си към хазната онлайн и да ги платим до края на януари. Освен това не трябва да имаме стари задължения, подлежащи на публично изпълнение.

Остават в сила облекченията за деца. Единият от родителите може да намали данъка си с 20 лева за едно дете и с 40 лева за две деца. Също така младите семейства могат да се възползват от намаляване на данъка с размера на платените лихви по ипотеката, ако жилището им е единствено и поне единият от съпрузите е до 35-годишна възраст.

[Национална агенция за приходите](#)

✓ Декларации с баркод

Декларацията за облагане на доходите на физическите лица с баркод изчислява автоматично дължимия данък след попълване на информация за получените доходи, внесените осигурителни вноски, ползваните облекчения. Електронната декларация трябва да се изтегли на компютър от интернет страницата на Агенцията и да се попълни „офлайн“. Подаването на декларация с баркод гарантира на клиентите на администрацията, че няма да допуснат технически грешки, тъй като дължимия данък се изчислява автоматично след попълване на приложенията за различните видове доход. Срокът за подаване на годишните данъчни декларации за облагане на доходите изтича на 30 април 2018 г.

Формулярът за облагане с корпоративен данък с баркод е достъпен в рубрика "Документи - данъци", раздел "За бизнеса". Срокът за фирмените декларации е 31 март 2018 г.

Консултации за декларирането и плащането на данъци и осигуровки могат да се направят на телефона на кол центъра на НАП 0700 18 700 на цената на градски разговор.

Dnevnik.bg

✓ Ако се плаща пожизнено, втората пенсия няма да се наследява

Пожизнената втора пенсия да не се наследява, както изисква сега Кодекса за социално осигуряване (КСО), предлага работна група от експерти към Министерството на труда и социалната политика.

В концептуалния модел за развитие на системата на допълнителното задължително пенсионно осигуряване (т. нар. втори стълб, в който са осигурени родените след 1959 г.) се предвижда тази възможност да отпадне за сметка на други услуги.

Проектът трябваше да е готов през декември миналата година, защото за някои категории работещи (осигурявалите се в професионални фондове) още през 2016 г. дойде времето да започнат да получават втора пенсия, а за родените през 1960 г. (осигурените в универсални) такава възможност съществува, ако се възползват от правото си да я получат пет години преди навършване на пенсионната възраст.

За идеите в концептуалния модел, чийто обем е шест страници, се разбра от съобщение на Българската стопанска камара, която представи своите забележки по темата. Срокът за консултациите с работодателските и синдикалните организации е до средата на месеца.

Авторите на модела предлагат три варианта, от които осигурените да могат да избират - да получават пенсията от частния фонд докато са живи, да се насочат към "програмирани тегления" - ново за България понятие в осигуряването, или да прибегнат към еднократно теглене на цялата сума.

Пожизнена втора пенсия ще може да се избира, ако натрупаното по личната партида позволява месечно плащане над 20% от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст (за тази година тя е 200 лв.). Тя ще се изплаща през целия оставащ живот на пенсионера.

Ако държи да подсигури наследниците си, пенсионерът има възможност да избере програмираните тегления. Размерът на сумите, срокът и периодичността на получаването им ще зависят от натрупаното и очакваната средна продължителност на живота на пенсионера.

Трети вариант е изтеглянето на цялата сума по сметката наведнъж или разсрочено. Тази възможност се предлага на хората, чиито финансови натрупвания в партидите са прекалено малки.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване е вторият стълб на пенсионната система и дава право на втора допълнителна пенсия на родените след 31. 12. 1959 г. и възможност за получаване на пенсия за ранно пенсиониране на работещите при условията на първа и втора категория труд. В състава на работната група влизат експерти от министерството, Комисията за финансов надзор, Националният осигурителен институт, представители на Управителния съвет на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване, научните среди и национално представителните организации на работодателите и синдикатите.

Actualno.com

✓ Европа гледа все по-строго към мръсния въздух в България

Всяка година в Европа преждевременно умират 400 хил. души заради лошото качество на въздуха. Това каза еврокомисарят по въпросите на околната среда, морските въпроси и риболова Кармену Вела. Във връзка с това дали замърсяването на въздуха е най-големият екологичен проблем за България и за целия ЕС, Кармену Вела обясни: "Замърсяването на въздуха е глобален проблем – не само за България и Европа, но и за целия свят.

Всяка година в Европа преждевременно умират 400 хил. души заради лошото качество на въздуха. Тук не включвам хроничните заболявания, които нашите граждани развиват. Всички държави членки трябва да правят повече, България не е изключение. Очакваме форума, който министър Нено Димов организира с подкрепа на Комисията за екоиновациите в областта за подобряване на качеството на въздуха. Този форум ще помогне не само на България, но и другите държави членки, за да постигнат целите, които сме поставили".

Вела заяви, че е уверен, че България ще продължи да подобрява прилагането на европейското законодателство в областта на екологията. "България е въвела повечето закони правилно и на време", добави той в интервю за БНТ. На въпрос кои ще са най-важните въпроси от неговия ресор в дневния ред на Българското председателство, Вела заяви: "Работната програма в областта на екологията за следващата година е много важна. Залагаме много надежди на нея. Едно от най-важните неща по време на Българското председателството ще бъде кръговата икономика.

В нейните рамки имаме стратегия за пластмасите, готвим и промени в директивата за питейната вода. Кръговата икономика е един от приоритетите на тази Комисия". "Чакаме с нетърпение и Българското председателство да даде нов тласък на кръговата икономика. На 16 януари ще представим тази много важна стратегия за пластмасите. Това е огромен проблем не само в ЕС, но и в световен мащаб. В ЕС от 25 млн. тона пластмаса на година, които произвеждаме, по-малко от 30% се рециклират", заяви еврокомисарят.

Проблемите в София

Знае ли се, че в София времето ще бъде тихо, трябва да се вземат мерки, защото ще има мръсен въздух. Това заяви синоптикът Анастасия Стойчева пред Нова телевизия.

Експертът посочи, че причина за това е и географското положение на София. Когато няма вятър, има пелена от мръсен въздух, стана ясно от думите ѝ. Тя добави, че когато има мъгла, софиянци и гостите на столицата буквално дишат токсичен въздух. Идващите валежи от сняг, както и очакваният вятър, ще помогнат за почистването от въздуха.

Очаквам до вторник (16 януари) положението с чистотата на въздуха да е напълно нормализирано, каза Стойчева.

Здравният аспект

Същевременно пулмологът д-р София Ангелова е категорична, че броят на пациентите, които имат проблеми с астма, са се увеличили. Тя каза, че според различни проучвания, когато се повиши концентрацията на фини прахови частици, до седмица се увеличават и пациентите с белодробни и сърдечно-съдови заболявания.

Ултра фините частици могат да проникнат в кръвния поток и това вреди на хора, страдащи от сърдечно-съдови заболявания. При продължително време на "дишане на мръсен въздух", се отключват белодробни заболявания, заяви доктор Ангелова. И отправи препоръка – хората, които са по-активни физически – тичат за здраве в парка, карат колело, да избягват да се натоварват навън.

На въпрос дали да се забрани употребата на въглищата или да се намалява автомобилният трафик, д-р Ангелова сподели, че ѝ трудно да каже категорично, но че е чела изследване, че след забрана за ползване на въглища в Дъблин има чувствително подобрение по отношение на белодробните заболявания. Лекарят каза и, че е абсурдно "да се форсира на празна газ" стар автомобил и че например в Германия такъв шофьор ще бъде глобен солено.

[Profit.bg](#)

✓ 22 955 празни места в университетите

22 955 места от общо 73 942 обявени са останали незаети в университетите през настоящата учебна година. Това показва справка, предоставена от Министерството на образованието и науката за „Монитор“. Така на практика средно около една трета от обявения план-прием е останал нереализиран.

За пореден път се затвърждава тенденцията, при която висшите училища раздуват план-приема си, въпреки малкия брой зрелостници и в крайна сметка обявените места остават незаети. Утвърденият план-прием в държавните висши училища е 57 783, като 13 981 от тях са останали незаети. В числата влизат както субсидираните места от държавата, така и платеното обучение, на което има право държавните вузове.

16 159 пък е бил план-приемът в частните университети, като около половината не е реализиран – 8974. Университетите обявяват повече свободни места от броя на учениците, излизащи от училищата, коментира пред „Монитор“ председателят на Съвета на ректорите проф. Любен Тотев.

Друга причина за многото незаети места е завишеният план-прием в специалности, като икономика, право и национална сигурност, добави още Тотев. Влияние оказва и тенденцията завършващите средно образование да избират следване в чужбина.

От справката става ясно, че нито едно висше училище не е успяло да запълни реализираните. Около една четвърт от обявените места за прием в Софийския университет са останали незаети - 1565 при планирани общо 6886. Почти половината от план-приема в Икономическия университет във Варна е останал нереализиран – 1938 от 3855.

Незаетите места в Техническия университет в София пък са 433 от планирани 3615. Както „Монитор“ вече писа, образователното министерство планира държавният прием в 15 професионални направления да бъде прекратен в различни университети. Това са предимно направленията, за които няма търсене като „Икономика“, „Администрация и управление“ и „Туризъм“.

Идеята е прием да не бъде разкрит там, където има под 15 новоприети първокурсници във въпросните специалности. Университетите, в които не бъде утвърден държавен план-прием, ще могат да обучават студенти платено.

Очаква се и промяна на постановлението на Министерския съвет, с което се регулира приемът. В приоритетните направления с най-голям очакван недостиг на кадри за пазара на труда ще бъдат включени химическите, физическите науки, химични технологии, религия и теология и материали и материалознание.

В момента в списъка на приоритетните направления влизат математика, информатика и компютърни науки и комуникационна и компютърна техника.

[Economy News](#)

✓ По-големи общински бюджети

Бюджетът на община Бургас за тази година е с акцент върху образованието, индустриалните зони и социални центрове. Проектът на финансовата рамка за 2018 г. бе представен от кмета Димитър Николов и заместниците му. Общината ще разполага тази година с малко повече от 248,6 милиона лева.

Тази година тук ще отвори врати филиал на Националната художествена академия, като община Бургас ще подпомогне преустройството на помещенията за нуждите на филиала, който ще се помещава в Магазия 1 на пристанището. До няколко дни, съвместно с ръководството на академията, ще бъдат обявени специалностите, които ще бъдат открити в Бургас и за които ще може да се кандидатства още тази година. Откриването на филиала на НХА ще е съпроводено от съпътстващи събития, които ще стартират още през февруари с изложба "70 години специалност Плакат и визуална комуникация". Инвестира се и в строителството и оборудването на сградата на Медицински факултет към Университет "Проф. д-р Асен Златаров"-Бургас.

Бюджетът за тази година е с акцент и върху развитието на индустриалните зони. Припомняме, че част от инфраструктурата на Индустриален и логистичен парк - Бургас вече е готова. Площта на зоната е 240 декара, 80 процента от капацитета ѝ е

запълнен. В зоната вече има 30 инвеститори, които строят своите бази. Част от тях ще отворят врати тази година. Очакваните нови работни места са повече от 800 на брой.

Община Добрич не възнамерява да увеличава местните такси и данъците върху недвижимите имоти, превозните средства, при придобиване на имущество по възмезден начин, както и патентния данък, представят от кметската управа подготовения бюджет за 2018-а.

Новата годишна финансова рамка на общината достига 57 642 000 лева. От местни приходи ще бъдат осигурени близо 23 065 000 лева при първоначален план за миналата година 18 595 000 лева. Планира се ръст от близо 32 на сто на годишна база за неданъчните приходи като най-голямо увеличение общината очаква от продажба на услуги, стоки и продукция, както и от наеми на имущество.

В общия бюджет дялът на приходите от имуществени и други данъци ще достигне 12 на сто, толкова ще бъдат постъпленията и от общински такси, а доходите от общинска собственост ще осигурят 5 на сто от годишния ресурс, според представения проект за бюджет.

Бюджетът на община Балчик за 2018-а ще достигне близо 23 239 000 лева, съобщават от кметската управа. Най-важният финансов документ за развитието на общината през годината ще бъде публично обсъден на 12 януари.

Общината планира да събере собствени неданъчни приходи в размер на 8 271 000 лева, от които 3 600 000 лева ще бъдат постъпленията от такса "битови отпадъци". Още над 5 375 000 лева ще постъпят в бюджета от собствени приходи от данъци. Общината ще подкрепи през годината многопрофилната болница за активно лечение с 840 000 лева. В образователната система от общинските приходи ще бъдат вложени близо 1 430 000 лева като най-много средства ще отидат за детските градини, се посочва в проектобюджета. Гражданите на град Елена са внесли близо 30 идеи за оптимизирането на бюджета на общината за 2018 година година. Това е станало в рамките на общественото обсъждане за бюджета на общината, съобщиха от пресцентъра на общинската администрация.

Общият общински бюджет е на стойност от 10 793 022 лв., увеличен е спрямо първоначалния бюджет за миналата година с 837 862 лв., най-вече заради по-голямата държавна субсидия във функциите - образование и здравеопазване.

За финансиране на делегирани от държавата дейности са заложили 5 380 237 лв., а за местни дейности - 5 402 785 лв. Със 71 900 лв. е увеличена субсидията за зимно поддържане и снегопочистване на общински пътища и размерът ѝ е 408 600 лв.

Местните приходи се запазват на нивото на 2017 г., очакванията за постъпленията са - 1 477 354 лв. При тази бюджетна рамка стремежът на общинското ръководство е да повиши ефективността при управлението на публичните ресурси, да запази обема и подобри качеството на предоставяните услуги на гражданите, посочиха от общината.

Община Благоевград организира публично обсъждане на проекта за бюджет на общината за 2018 г., който е в размер на 60 044 517 лв.

С повече от 2 млн.лв. от предходната година са средствата в бюджета за тази година, като те са разпределени за делегирани държавни дейности - над 33 млн.лв. или с 4 млн.лв. повече в сравнение с началния бюджет за 2017 година, и за местни дейности и делегирани държавни дейности, дофинансирани с местни приходи - близо 27 млн.лв. И тук се отчита увеличение с 1 млн.лв. спрямо предходната година. Предвидените средства в проектобюджета са разпределени по функции. С най-висок ръст са дейностите по образование, съответно с 18%, и здравеопазване - с 27%, като се отчита увеличението на минималната работна заплата, което влезе в сила от 1 януари тази година.

Средствата за издръжка на делегираните държавни дейности в бюджета за 2018 година са в размер на 33 169 117 лв., като е отчетен ръст от 15,8%, 12% е ръстът в направление "Култура" и "Общинска администрация".

В приходната част на проекта за финансиране на местни дейности са заложили 26 875 400 лв.

[В. Монитор](#)

✓ Всяка проба за мляко с електронна регистрация

От 22 януари всяка взета проба от мляко в България ще трябва да бъде с електронна регистрация, съобщиха от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ). На тази дата стартира „Модул мляко“ като част от Интегрираната информационна система ВетИС на БАБХ. Мярка е във връзка с изпълнение на плана за действие за укрепване на схемата за тестване на качеството на суровото краве мляко. За да се гарантира изпълнението на самоконтрола, задължителните проби за всеки месец считано ще трябва да се регистрират посредством мобилното приложение на модула.

БАБХ напомня, че:

1. Проби мляко за целите на самоконтрола ще могат да се вземат от всяко лице, на което е издадено удостоверение за преминало обучение с участието на БАБХ и е вписано в списъка на обучените пробовземачи, публикуван на интернет страницата на БАБХ.
2. Въвеждането на данни за взетите проби ще се извършва посредством мобилно приложение „Проби мляко“ за работа с мобилно устройство.
3. Приложението „Проби мляко“ е разработено и заплатено от БАБХ и е безплатно за ползване от страна на пробовземачите. Приложението може да се изтегли от Google Play магазин (Google store).

За работа с „Модул мляко“, всеки пробовземач следва да си осигури самостоятелно за своя сметка мобилно устройство. Технически изисквания за ресурсите на мобилното устройство:

- Екран – видимостта и работата с приложението са оптимални при екран 8“ (или по-голям). При по-малки екрани работата е възможна, но е по-неудобно;
- RAM памет – препоръчва се 2GB или повече;
- Задължително наличие на GPS устройство;

- Наличие на камера с възможност за разчитане на баркод и QR-код с препоръчителна резолюция 8 MP или повече;
- Задължително наличие на технология за писане върху тъч скрийна на таблета - AnyPen или равнозначна;
- Версия на операционната система – Android 5.0 или по-нова;
- Време на работа на батерията – най-малко 8 часа активно ползване;
- Наличие на мобилен интернет.

За получаване на достъп (потребителско име и парола) до ВетИС на БАБХ и до мобилното приложение за вземане на проби сурово мляко, всеки пробовземач трябва да подаде до директора на съответната (по местоживеене) Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ):

1. Заявление за достъп до ИИС на БАБХ (по образец на БАБХ);
2. Декларация за поверителност (по образец на БАБХ).

При подаване на заявката се посочва:

- Номер на удостоверение за преминало обучение за пробовземач на сурово мляко;
- Номер на удостоверение за администратор на лични данни, издадено от Комисията за защита на лични данни (<https://www.cpdp.bg/>) или номер на входирано заявление за администратор на лични данни. В случай че е посочен номер на входирано заявление, пробовземачът ще има задължение да предостави номер на удостоверение за администратор на лични данни в едномесечен срок от датата на подаване на заявката. При непредоставяне на такъв номер, след този период ще бъде прекратен достъпа до ВетИС и до мобилното приложение;
- номер на ЕИК/БУЛСТАТ в случай на изпълнение на дейността по пробовземане от името на фирма (юридическо лице).

Посочените данни ще се проверяват за валидност преди предоставяне на достъп до ВетИС и мобилното приложение.

Повече информация може да бъде намерена на [сайта](#) на БАБХ, от където могат да бъдат изтеглени и образците на заявление и декларация, както и във всяка ОДБХ.

[Fermer.bg](#)

✓ Царевичата ще поскъпне през стопанската 2018-2019 г.

Цените на царевичата в световен мащаб може чувствително да се повишат през стопанската 2018-2019 г. във връзка с глобалното намаляване на запасите втори пореден сезон, прогнозира холандската Rabobank – международна банка и компания за финансови услуги.

Котируйте на царевичата на борсата в Чикаго ще бъдат значително по-високи в сравнение с 2016-2017 г. и с 2017-2018 г., когато цената на един бушел - мярка за обем, която в САЩ е равна на 35.24 литра, се движеше около 4 долара. Поскъпването се обяснява с очакванията за глобално намаление на резервите с 18% до 168 млн. тона, съобщи Agrimoney. „Намалението на запасите е свързано със съкращаване на засетите и реколтираните площи в ключовите страни-производители, а също така с растящия интерес на етаноловата промишленост към тази култура. В САЩ, например, площите, засети с царевича, може да намалят в периода 2018-2019 г. с 0.5 млн. акра до 89.9 млн. акра в полза на меката пшеница. Освен това, предварителните прогнози сочат, че площите в Аржентина може да се намалат с 200 хил. хектара във връзка с увеличаване на соевите култури“, смятат анализаторите.

Понижението на запасите се обяснява и с намаляването на световното производство на царевича през стопанската 2017-2018 г. в най-големите страни-производители, като САЩ, Украйна и Мексико.

Американският етанол, който се получава от царевича, се радва на голямо търсене от страна на Китай, което беше подпомогнато и от чувствителното поевтиняване на щатския долар през изминалата година.

[Европейски парламент](#)

✓ Регистър за прозрачност: повече яснота кой лобира институциите на ЕС

Европейските институции започват преговори за подобряване на регистъра за прозрачност, който разкрива организациите, търсещи контакти с тях.

Европейският парламент, Комисията и Съвета се договориха през декември 2017 г. да стартират преговори в началото на 2018 г. за определяне на общи правила относно регистъра. Целта е да се въведе още повече прозрачност относно дейността на организациите, представляващи частни интереси в процеса на вземане на решения на европейско ниво.

От 2011 г. Парламентът и Комисията управляват съвместно общ регистър, известен като Регистър за прозрачност. Той заменя предишните отделни регистри на двете институции, като този на Парламента датира от 1995 г., а на Комисията - от 2008 г.

Новото споразумение, което се очаква да бъде договорено между трите институции, следва да доведе до пълноправното участие на Съвета. От 2014 г. той има статут на наблюдател в настоящата инициатива.

Кой лобира пред ЕС

Регистърът за прозрачност е създаден, за да може тези, които да искат да изразят становище пред европейските институции по определен въпрос, да декларират публично своя интерес и да предоставят информация за себе си.

Регистрацията е доброволна, но в някои случаи е нужна, за да бъде получен определен вид достъп - например, ако в момента искате да участвате в публично изслушване, организирано от парламентарна комисия, трябва да сте се записали в регистъра.

Както показва нашата инфографика, броят на регистрираните организации расте стабилно през годините. В момента списъкът съдържа над 11 000 организации с персонал от повече от 80 000 души.

Регистрирани са неправителствени организации, бизнес асоциации, компании, синдикални сдружения и консултанти, като всички се интересуват по различни теми, а размерът им и обхватът на дейността варират силно. Близко една пета от организациите имат седалище в Белгия, други идват от страни като Германия, Великобритания, Франция и Италия.

Държавите в ЕС имат различни подходи при регламентирането на дейността на лобистите. Само седем страни (Франция, Ирландия, Литва, Австрия, Полша, Словения и Великобритания) имат прието законодателство по темата.

Money.bg

✓ Цената на петрола скочи над \$69. Прегрява ли пазарът?

Цената на петрола в сряда обнови максималната си стойност от 2014 г. насам за сметка на устойчиво нараснало търсене на суровината и изпълнението на продълженото до края на годината споразумение за съкращаване на добива ОПЕК+.

Днес сутринта фюъчърсите за сорта Brent поскърпнаха с 0,48 процента до \$69,15 за барел.

Американският еталон WTI в същото време се търгува по \$63,46 за барел, с 0,79 процента над котировките от края на вчерашната сесия.

"Продълженото действие на пакта ОПЕК+, заедно с съкращаването на глобалните запаси от суровината, тласкат цените на горе", коментира Уилям О'Лафлин от Rivkin Securities, цитиран от Reuters.

А както показват данните на Американския институт по петрола (API), запасите от петрол в САЩ през миналата седмица са се съкратили с 11,2 милиона барела - до общ размер от 416,6 милиона барела. Анализаторите очакваха намаляване на запасите с 3,9 милиона барела.

Официалната статистика за състоянието на запасите от суровината в САЩ на американското енергийно министерство ще излязат по-късно днес.

Но независимо от преобладаващите в момента "бичи" настроения сред търговците и инвеститорите, редица експерти от сектора посочват наличието на признаци за "прегряване" на петролния пазар.

Сред тези фактори анализаторите отбелязват нарастващото увеличение на производството на суровината в САЩ. Очаква се съвсем скоро то да преодолее нивото от 10 милиона барела на денонощие и добивът да се изравни с този на най-големите производители в света - Русия и саудитска Арабия.

Освен това, експертите се опасават от ниския марж на рентабилността при преработката при настоящите цени на суровината, особено що се отнася до Азия. А това може да доведе до спадане на търсенето на петрол от преработвателните заводи в региона, което ще се отрази в близка перспектива върху търсенето и световните цени на петрола.